

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Tweede Kamer der Staten-Generaal
vaste Algemene commissie voor Wonen en Rijksdienst
T.a.v. de heer M van der Leeden
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer
(070) 373 070-57593238

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
VNG standpunt ten aanzien van
de privatisering van de
bouwregelgeving

ons kenmerk
ECFD/U201400559

datum
13 maart 2014

Geachte voorzitter,

Op 27 maart 2014 spreekt u in het AO Stelselwijziging bouwregelgeving onder andere over het kabinetsvoornemen (TK 32 757, nr. 91) tot een privatisering van het bouwtoezicht. Dit overleg volgt op het Rondetafelgesprek 'Kwaliteitsborging in de bouw' dat op 12 december 2013 plaatsvond. Tijdens dit Rondetafelgesprek zijn ook de standpunten van de VNG aan bod gekomen. In deze brief willen wij onze standpunten nogmaals onder de aandacht brengen.

De VNG kan niet langer achter het voornemen staan om, private partijen een grotere rol te geven bij kwaliteitsborging in de bouwsector tenzij de minister tegemoet komt aan de door de VNG eerder genoemde bezwaren. De VNG is van mening dat de taken, verantwoordelijkheden, aansprakelijkheden, de positie van de burger en de bekostiging van het systeem zoals die nu worden beschreven in de brief van 27 oktober 2013 niet goed en eenduidig geregeld worden. Hierdoor zal het beschreven systeem van kwaliteitsborging in de bouw op deze manier niet gaan werken. De brief geeft daarnaast geen echte oplossing voor de huidige problemen in het bouwtoezicht maar creëert door het tijdelijk invoeren van het duaal stelsel nieuwe problemen. Tot slot is er weinig aandacht voor de gemeentelijke verantwoordelijkheid met betrekking tot de veiligheid. In deze brief gaan wij nader in op onze bezwaren.

1. *Nieuwe stelsel moet bijdragen aan het oplossen van de huidige problemen*

Het is volstrekt onduidelijk of het beleggen van de kwaliteitsborging bij private partijen daadwerkelijk zal leiden tot een substantiële verbetering in het bouwtoezicht. Wij zijn bezorgd over het ontbreken van marktprikkels hierbij: hoe zorgen we dat bouwpartijen ertoe bewogen worden in het nieuwe stelsel goede, veilige bouwwerken opleveren? Veiligheid van burgers moet ten alle tijden voorop staan in het systeem. Ook zien wij niet welk wezenlijk 'veiligheids' probleem het voorgestelde systeem oplost.

2. *Onduidelijkheden in verantwoordelijkheden en aansprakelijkheid*

Het kabinetsvoornemen roept onduidelijkheden op in de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden tussen private en publieke partijen. Zeker met betrekking tot handhaving moeten afspraken klip en klaar zijn: de veiligheid van burgers moet gegarandeerd zijn en het moet duidelijk zijn welke partij bij calamiteiten aansprakelijk kan worden gesteld.

Ten eerste is de minister in zijn brief onder andere niet helder over hoe de handhaving geregeld wordt. Gaan gemeenten hier nu over, of niet? Dat blijft onduidelijk in het kabinetsvoornemen en biedt onzekerheid voor markt en burgers. Nu wordt aangegeven dat gemeenten, ook wanneer een private partij toetsing en toezicht uitvoert, op basis van een piep systeem toch kan worden verzocht tijdens de bouwfase handhavend op te treden. Op basis van wat of wie blijft volstrekt onduidelijk. Eventuele daaruit volgende aansprakelijkheid willen en kunnen we als gemeenten dan ook niet nemen. Hierover dient de minister helderheid te geven.

Het splitsen van overheidstaken in een publiek en een privaat gedeelte, leidt tot onduidelijk voor burgers en bedrijven.

Ten tweede roept de beschreven koppeling tussen gemeenten, veiligheidsregio's en RUD's meer vragen op dan dat het antwoorden geeft.

Ten derde moet meer duidelijkheid komen over op basis van welke informatie gemeenten toezicht en handhaving moeten uitvoeren. Over hoe overdracht van dossiers ten aanzien van de verantwoordelijkheid van bestaande bouw plaatsvindt is nog niets duidelijk.

3. *Duaal stelsel*

Meerdere partijen achten het invoeren van een duaal (tijdelijk) stelsel als absoluut onwenselijk, zo bleek uit het Rondetafelgesprek afgelopen december. Dit vindt ook de VNG. Door invoering van een duaal stelsel bestaat een reële kans dat er na afloop van het periode van drie jaar noch een goed privaat- noch een werkend publiek stelsel is.

Gemeenten kunnen geen continuïteit garanderen omdat zij op geen enkel wijze kunnen voorspellen hoeveel capaciteit nodig is. Private partijen hoeven niet aan dezelfde kwaliteitscriteria te voldoen als gemeenten. Hiermee creëert de ministerie een chaotische situatie, lost de huidige problemen niet op en brengt de gemeentelijke dienstverlening in gevaar.

4. *Veiligheid*

Veiligheid van brandweer en burgers moet voorop staan, ook na de invoering van de private bouwplantoets. Doordat de brandweer niet meer automatisch is betrokken bij het vergunningproces is er voor hen geen zicht meer op hoe een gebouw er aan de binnenkant er uitziet. Er bestaat voor de brandweer straks geen mogelijkheid meer om hun taak ten aanzien van brandpreventie uit te oefenen. Het kan niet zo zijn dat de brandweer dadelijk geen van hun mensen dadelijk meer in huizen en kantoren durft te sturen omdat ze zorgen hebben over de veiligheid van de constructie.

In artikel 3 van de Wet Veiligheidsregio's wordt beschreven welke taken tot de brandweezorg behoren. Onder lid a wordt aangegeven dat het voorkomen, beperken en bestrijden van brand en het beperken van brandgevaar tot deze taken behoort. Het huidige kabinetsvoornemen van de private bouwplantoets zien wij als strijdig gezien met deze niet voor niets wettelijk vastgelegde artikelen.

5. *Financiële gevolgen*

Tot slot maken wij ons ernstige zorgen over de financierbaarheid van de taken die bij gemeenten achterblijven. Immers niet alle taken op het gebied van bouw en woningtoezicht zullen op termijn in de markt worden belegd. Een aantal van deze achterblijvende taken werden door opbrengsten uit leges gefinancierd. Wij zijn dan ook positief over het feit dat momenteel een onderzoek loopt naar de houdbaarheid van het legesstelsel want een solide financiële basis is noodzakelijk voor een goede taak uitvoering.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'C' followed by a horizontal line and a vertical line extending downwards.

drs. C.J.G.M. de Vet
Lid directieraad